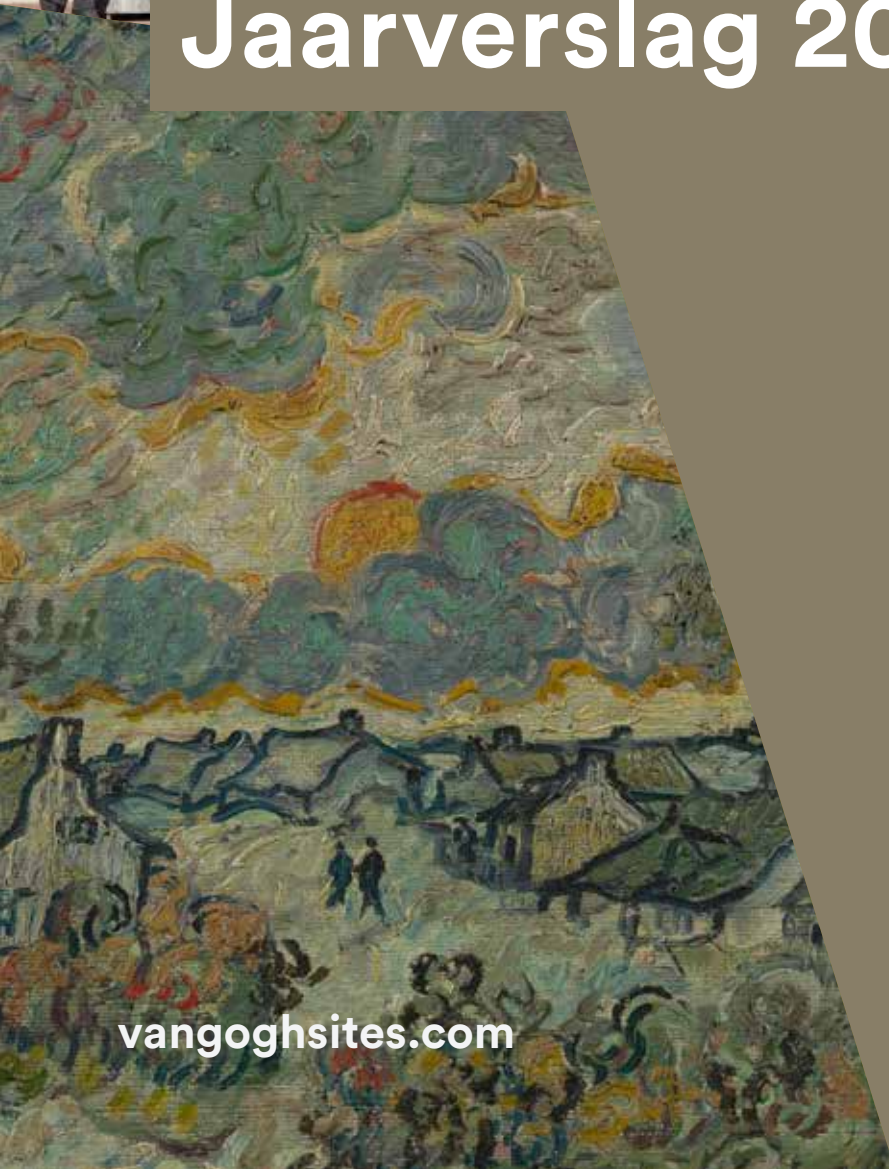

Jaarverslag 2018

Populierenlaan in de herfst
Vincent van Gogh (1853 - 1890),
Nuenen, oktober 1884
Van Gogh Museum, Amsterdam

Inhoudsopgave

1	Voorwoord	5
2	Bestuursverslag	7
3	Vier strategische stappen op weg naar schaalvergroting	9
4	Activiteitenverslag 2018	10
5	Het jaar 2018 in vogelvlucht	20
6	Samenwerking	23
7	Governance	27
8	Jaarrekening	30
	Colofon	34

Internationale bezoekers voor Van Gogh fotowand bij de Van Gogh Kerk in Etten-Leur

Voorwoord

1

In de afgelopen jaren hebben we gemerkt dat het erfgoed en het levensverhaal van Vincent van Gogh wereldwijd tot de verbeelding spreken. We hebben ook gezien dat de ontsluiting ervan in Brabant nog onvoldoende op orde is om het groeipotentieel in aantal bezoekers te kunnen realiseren.

Zowel de lokale instellingen, de betrokken gemeenten als de Provincie Noord-Brabant hebben in 2017 onderschreven dat er een flinke impuls nodig is om het erfgoed van Vincent van Gogh door te kunnen geven aan nieuwe generaties. Mede dankzij dat brede draagvlak heeft de Van Gogh Sites Foundation*, als de katalysator van de benodigde schaa sprong, samen met de lokale stichtingen in Zundert, Etten-Leur en Nuenen in 2018 een aantal grote stappen kunnen zetten.

Bij de start van de samenwerking tussen de lokale Van Goghorganisaties heeft het accent gelegen op de marketing en promotie van het Brabantse Van Gogh aanbod met als doel meer bezoekers en meer bekendheid voor Van Gogh als Brabander. Deze fase is afgesloten toen we in 2017 de governance hebben aangepast en in 2018 de naam, statuten en doelstellingen.

De overgang van Stichting Samenwerkingsverband Van Gogh in Brabant die in 2008 is opgericht naar de Van Gogh Sites Foundation, markeert de koerswijziging en de daarbij behorende schaa sprong. Wat echter al die jaren hetzelfde is gebleven, is de facilitaire en inhoudelijke ondersteuning door VisitBrabant. Zonder de professionele inzet van deze organisatie was het niet mogelijk geweest om een samenwerking te realiseren met een relatief lage overhead. Het managen van een breed netwerk van professionals en vrijwilligers die dagelijks actief zijn met het Brabantse Van Goghverhaal, kan dankzij deze support effectief worden uitgevoerd. Zo houden we focus op de inhoudelijke, educatieve en promotionele ondersteuning die nodig is om de lokale Van Goghorganisaties optimaal te laten functioneren.

Veel dank gaat uit naar de betrokken vrijwilligers en professionals die allemaal met passie en overtuiging het levensverhaal van Vincent van Gogh uitdragen. Een verhaal dat, naarmate je er meer over leert, je meer raakt en steeds weer bewijst hoe waardevol en actueel de morele thematiek is die Van Gogh in zijn leven en werk onderzoekt.

Frank van den Eijnden
Directeur Van Gogh Sites Foundation

* In 2017 werden de Van Gogh Heritage Foundation en Van Gogh Vastgoed NV opgericht. Zij voeren met ingang van 2019 als handelsnaam respectievelijk Van Gogh Sites Foundation en van Gogh Sites NV, namen die daarom ook in dit jaarverslag gebruikt worden. De term Van Gogh Brabant wordt gebruikt als bestemmingslabel en als de gangbare verwijzing naar organisaties en initiatieven die door Van Gogh Sites Foundation gefaciliteerd worden.

Molen De Vogelzang
in Lieshout, anno 1884

Bestuursverslag

2

Na enkele jaren van voorbereiding is het gelukt om in 2018 de definitieve schaa sprong te maken. De Stichting Samenwerkingsverband Van Gogh in Brabant kreeg eind 2017 met de Van Gogh Sites Foundation een nieuwe governance. Daarbij werd een onafhankelijk Dagelijks Bestuur gevormd dat sinds de komst van David Lauwen als penningmeester op volle kracht is.

De Foundation bouwt structureel aan de versterking van het erfgoed van Vincent van Gogh. Een betere ontsluiting van Vincents historie in Brabant is goed voor de internationale positionering van de provincie en werkt stimulerend bij het aangaan van de economische en maatschappelijke uitdagingen in de regio.

Voor de realisatie van de plannen om in de toekomst de 39 Van Gogh monumenten te kunnen behouden en beschermen, hebben we in 2016 en 2017 al mooie stappen kunnen zetten. Met het onderzoek naar en vaststellen van de monumenten en het sluiten van een convenant tussen gemeenten, erfgoedinstellingen en provincie in 2017, is de basis gelegd voor een investeringsplan.

In 2018 hebben we de basis gelegd voor de volgende stap om het eigenaarschap van de Van Gogh Monumenten te kunnen organiseren. Daarbij hebben we de eerste uitdaging geformuleerd: op korte termijn het Van GoghHuis in Zundert, de Van Gogh Kerk in Etten-Leur en het Vincent in Nuenen aankopen en vernieuwen.

Voor de realisatie van deze investeringen is in 2018 de Van Gogh Sites NV opgericht waarin de vastgoed- en investeringsactiviteiten ondergebracht worden. Met de provinciale instemming om bij te gaan dragen in de financiering ten behoeve van de verwerving van de eerste Van Gogh Monumenten, is eind 2018 het startsein gegeven voor de uitgifte van certificaten van aandelen in de NV. Wij zijn de ondernemingen, gemeenten en de provincie die direct met enthousiasme hebben gereageerd en hun financiële commitment hebben toegezegd, bijzonder erkentelijk. Zonder deze ondersteuning vanaf het eerste uur was het niet mogelijk geweest om de beoogde schaa sprong uit te gaan voeren.

Natuurlijk gaat het niet alleen om het investeren en het realiseren van de grote plannen. Het dagelijkse werk waarbij schoolkinderen met enthousiasme worden begeleid en toeristen vanuit alle hoeken van de wereld gastvrij worden rondgeleid, blijft de kern van ons gezamenlijke werk.

Namens het voltallige bestuur spreek ik mijn respect en waardering uit voor alle mensen die voor en achter de schermen de trots van Brabant een gezicht geven. Meer dan 300 vrijwilligers en professionals staan dagelijks klaar om bij te dragen aan het plezier van bezoekers en de uitstraling van onze innovatieve en gastvrije provincie.

Bert van der Els,
Voorzitter Van Gogh Sites Foundation

Pastorie (woning ouders Van Gogh 1871-1875) in Helvoirt. Datering vanaf 15^e eeuw

Vier strategische stappen op weg naar schaalvergroting

3

In 2018 was de governance, waaraan al vanaf eind 2015 is gebouwd, voor het eerst van kracht. De voormalige Stichting Samenwerkingsverband Van Gogh in Brabant heeft haar statuten aangepast en een nieuwe bestuurlijke inrichting gekregen. Uitgangspunt voor deze omvorming was de in 2016 vastgestelde ambitie om een duurzaam perspectief te schetsen voor het Van Gogherfgoed in Brabant. In de afgelopen drie jaar zijn vier strategische stappen gezet om de benodigde schaalprong voor de Van Goghorganisaties mogelijk te maken: bepalen, beschermen, betalen en bezoeken.

Bepalen

In 2016 werd onderzoek gedaan naar de sporen van Vincent Van Gogh in de provincie. De resultaten zijn beschreven in het wetenschappelijke rapport Handboek Van Gogh Monumenten in Brabant dat de basis vormt voor de ontwikkeling en het overdragen van het levensverhaal van Vincent van Gogh in deze provincie.

Beschermen

Eind 2017 hebben de gemeenten met Van Gogh Monumenten, de erfgoedinstellingen en de Provincie Noord-Brabant een convenant getekend om de implementatie van lokale erfgoedgedragscodes mogelijk te maken. In 2018 zijn de eerste erfgoedgedragscodes ontwikkeld.

Betalen

Het verwerven van Van Gogh Monumenten is de essentiële vervolgstap om het behoud en de duurzame exploitatie ervan te kunnen faciliteren. Terugkijkend op 2018 kunnen we stellen dat dit het jaar is geweest waarin deze grote stap werd voorbereid. Met de oprichting van de Van Gogh Sites NV en de ontwikkeling van de bijbehorende businesscase als belangrijkste wapenfeit.

Bezoeken

Het inhoudelijke plan voor kwalitatief hoogstaande, internationaal aansprekende en onderscheidende tentoonstellingen in de aangekochte Van Gogh Monumenten is in 2018 afgerond. Het dient in 2019 als basis voor de werving van partners, financiers en sponsors om de inrichting van de eerste drie Van Gogh Heritage Centres in Zundert, Etten-Leur en Nuenen mogelijk te maken.

Deze strategische stappen zetten we om ervoor te zorgen dat het levensverhaal van Vincent van Gogh substantieel kan bijdragen aan de economische en maatschappelijke versterking van Brabant en het erfgoed van de schilder kan worden doorgegeven aan nieuwe generaties.

4 Activiteitenverslag 2018

In 2018 is voortgeborduurd op de vier stappen die hierboven beschreven zijn. Daarbij lag het accent op Betalen en Bezoeken.

Bepalen

Het onderzoek naar de Van Gogh Monumenten uit 2017 heeft in 2018 geleid tot reacties en nieuwe inzichten vanuit lokale en regionale Van Goghliehebbers en -experts. Er is nader onderzoek uitgevoerd naar een mogelijke nieuwe locatie bij het Kamerven nabij Gerwen. De locatie heeft de B-status gekregen gezien het gebrek aan onroerend goed op de tekening. Locatiebepaling is daarmee moeilijk uit te voeren. Eind 2019 zal het handboek Van Gogh Monumenten in Brabant worden geactualiseerd met nieuwe inzichten en waardevolle tips van lokale bronnen.

Kamerven
in Gerwen

Mastbomen in het ven, Vincent van Gogh (1853 - 1890), Nuenen, maart 1884,
Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Stichting)

Beschermen

Eind 2017 hebben de Van Goghgemeenten, Provincie Noord-Brabant en de Brabantse erfgoedinstellingen een convenant getekend met de Van Gogh Sites Foundation. Middels dit convenant is afgesproken dat de gemeenten een erfgoedgedragscode met de deelnemende lokale instellingen en andere stakeholders zullen opstellen. In 2018 heeft Monumentenhuis Brabant haar expertise ingezet om in samenwerking met de gemeenten een model erfgoedgedragscode op te zetten. Vanaf het najaar 2018 zijn de gemeenten aan zet voor de lokale implementatie. In Gemeente Laarbeek is in 2018 al een gedragscode ondertekend voor Molen De Vogelenzang. De gemeenten Eindhoven, Nuenen, Tilburg, Etten-Leur, Zundert en Haaren hebben aangegeven de ondertekening in 2019 te plannen. Samen met de voorbereiding van de ondertekening van de erfgoedgedragscode zijn de eerste Van Gogh Monumentschildjes uitgereikt aan eigenaren van de verschillende Van Gogh Monumenten.

Coolse Watermolen
in Eindhoven, anno 1337

Betalen

Het beschermen van Van Gogh Monumenten schept ook verplichtingen. Om toekomstige investeringen in het Van Gogherfgoed mogelijk te maken, is in 2018 de Van Gogh Sites NV opgericht.

Van Gogh Sites NV

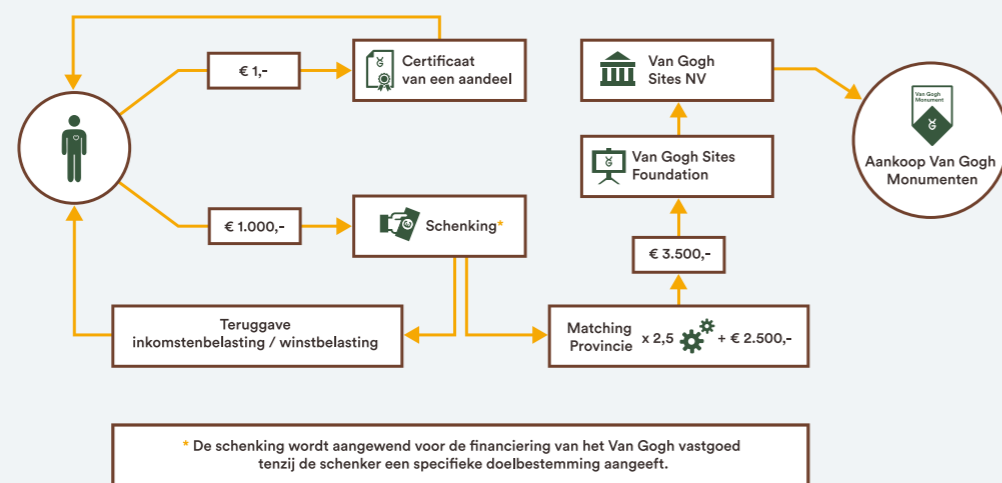
De van Gogh Sites NV verwerft, in lijn met de doelstellingen van de Van Gogh Sites Foundation, Van Gogh Monumenten en draagt daarmee bij aan de zorg voor een gezonde exploitatie. In overleg met de Provincie Noord-Brabant is deze NV op 1 maart 2018 formeel opgericht. De Van Gogh Sites NV heeft als doel: het verkrijgen, beheren, exploiteren, ontwikkelen en verhuren van deze bijzondere Van Goghlocaties zodat ze aan toekomstige generaties doorgegeven kunnen worden. In 2018 zijn de voorbereidende gesprekken gestart over de aankoop van de eerste drie panden: Vincentre in Nuenen en het naastliggende bouwperceel, de Van Gogh Kerk in Etten-Leur en het Vincent Van GoghHuis in Zundert. Het is de bedoeling dat de Van Gogh Sites NV de nieuwe eigenaar van die panden wordt en de locaties verhuurt aan de lokale stichtingen. Deze dragen dan zorg voor de dagelijkse exploitatie.

Uitgifte certificaten - Van Gogh Brabant zoekt Theo's van nu

In augustus 2018 heeft de Provincie Noord-Brabant tijdens een persconferentie in het Vincentre in Nuenen aangekondigd te willen bijdragen aan de realisatie van de ambities van de Van Gogh Sites NV. Middels een substantiële lening voor de aankoop van de eerste drie panden, is de garantie afgegeven voor de verdere uitrol van het proces tot overname. Via de uitgifte van certificaten van aandelen in de NV worden particulieren en bedrijven opgeroepen bij te dragen aan het vormen van het benodigde kapitaal.

Op 24 augustus 2018 is Van Gogh Sites NV gestart met de uitgifte van vastgoedcertificaten voor Van Gogherfgoed in Brabant. Bedrijven en particulieren kunnen daarmee een stukje eigendom verwerven van de belangrijkste locaties uit het leven van Vincent van Gogh. Bij de lancering van de hiervoor ontworpen campagne 'Van Gogh Brabant zoekt Theo's van nu' hebben de eerste investeerders direct hun commitment getoond: Eindhoven Airport, Breda University of Applied Sciences, Simac, Dela, Trifaire, Ticketsplus, Dreamport Leisure Consultancy, Nieuw Sparrendaal, Kuijpers en meerdere particulieren. Provincie Noord-Brabant heeft de Van Gogh Sites Foundation uitgedaagd om 1 miljoen euro aan bijdragen van derden op te halen op basis waarvan 2,5 miljoen euro extra beschikbaar komt voor de NV om het eigen vermogen te funden. Met de aankoop van 1 certificaat in de Van Gogh Sites NV à € 1,- koopt men het recht op 1 aandeel in het kapitaal van de NV. Per certificaat is een schenking van € 1.000,- verbonden aan de Van Gogh Sites Foundation. Met deze middelen worden de Van Gogh Monumenten aangekocht. De Van Gogh Sites Foundation is een culturele ANBI-stichting, in het kader van de Belastingwet en Geefwet is de Foundation aangemerkt als een 'goed doel' en zijn deze schenkingen fiscaal aftrekbaar. De Foundation betaalt als ANBI geen belasting over de schenkingen en kan de schenkingen tezamen met de Van Gogh Sites NV voor de volle 100% inzetten voor de genoemde doelstelling.

Schematisch zie dit er als volgt uit.

Het is voor het eerst dat bedrijfsleven, gemeenten en de Provincie Noord-Brabant zo intensief samenwerken om aankoop, bescherming en uitbreiding van het Van Gogherfgoed te realiseren.

Salon Van Gogh

Voor het versterken van het profiel van de Van Gogh Sites Foundation en de relatie met belangrijke stakeholders, is in 2016 gestart met het jaarlijkse netwerkevenement Salon Van Gogh. Salon Van Gogh is een talkshow gepresenteerd door Cornald Maas waar spraakmakende gasten uit het bedrijfsleven en de culturele sector dieper ingaan op het erfgoed van Vincent van Gogh en zijn relevantie in deze tijd. Het evenement wordt jaarlijks op 30 maart, de geboortedag van Vincent van Gogh, op een van de Van Goghlocaties georganiseerd.

Het is een terugkerende, culturele activiteit van hoog niveau die ingezet kan worden als cultureel rendement voor certificaathouders en sponsors. In 2018 vond de Salon plaats in de Van Gogh Kerk in Etten-Leur. Bij deze editie werd de relatie gelegd tussen Van Gogh en de culinaire kwaliteiten van Brabant om zo aan te haken bij de viering van Brabant als Europese Regio van de Gastronomie. Vooruitlopend hierop is in 's-Hertogenbosch bij de opening van het foodjaar een pop-up restaurant geopend met Soenil Bahadoer van Restaurant De Lindehof als chefkok** voor een gastronomische beleving geïnspireerd op Van Gogh: Soenil Loves Vincent.

Bezoeken

De vierde stap in het ontwikkelprogramma van de Van Gogh Sites Foundation is het ontsluiten van het aanbod. Daarbij ligt de focus op de realisatie van de drie vernieuwde Van Gogh Heritage Centres en het verleiden van bezoekers uit binnen- en buitenland voor dit aanbod. Tegelijkertijd waren de marketinginspanningen van VisitBrabant voor de Van Gogh Sites Foundation ook in 2018 gericht op het bevorderen van de bekendheid van en het bezoek aan de huidige erfgoedlocaties.

Bidbook

Tinker Imagineers heeft een bidbook opgesteld voor de vernieuwde inrichting van de drie Heritage Centers in Nuenen, Etten-Leur en Zundert. Dit bidbook beschrijft hoe bezoekers de wording van Vincent van Gogh daar kunnen ervaren. Onder de titel Becoming Vincent presenteren de drie locaties ieder een eigen fase uit de Brabantse levensreis van Vincent Van Gogh. Het bidbook wordt ingezet voor de werving van fondsen voor de realisatie van Becoming Vincent. Beoogd wordt om in 2019 te starten met de productie van het definitieve inrichtingsplan en de ombouw van de locaties.

Bezoekers

In de loop van 2017 is geconstateerd dat de beoogde groei in het aantal bezoeken aan de Van Goghlocaties is achtergebleven bij de verwachting. Nadere analyse heeft toen duidelijk gemaakt dat het aantrekken van bezoek uit de thuismarkt nieuw aanbod vereist en dat het aanbod van Etten-Leur en Zundert voor de buitenlandse bezoekers onvoldoende is ontwikkeld. Ook in 2018 is het bezoek bij deze twee locaties achtergebleven bij het potentieel, terwijl in Nuenen de groei weer is ingezet. De Van Gogh Kerk is de beperkte openstelling het grootste mankement. In het Vincent Van GoghHuis is de expositie over het levensverhaal van Van Gogh te beperkt om aan de verwachtingen te kunnen voldoen. Het bezoek aan Vincentre in Nuenen ligt al enkele jaren wat hoger, alleen is daar de fysieke capaciteit nog te beperkt. Met het vernieuwen van de voorzieningen zullen de huidige beperkingen weggenomen worden, zodat de groei in de komende jaren kan toenemen.

Beeld uit het bidbook 'Becoming Vincent', de zolderkamer van de pastorie in Zundert

Populierenlaan in de omgeving van Nuenen

Marketing

Van Gogh is een internationaal icoon en werkt als een magneet voor het op gang brengen van bezoekersstromen. Dat is een sterke troef voor het spreiden van bezoekers in tijd en ruimte waar NBTC Holland marketing zich samen met de leisure sector in Nederland voor inzet. In overleg met de marketeers van VisitBrabant is in 2018 ook gestart met het vergroten van de focus op de individuele reizigersmarkt en minder focus op de groepsmarkt.

De eerste test in dat kader met reisapplicatie Get Your Guide heeft direct tot meer internationale bezoekers geleid. In lijn met de wens vanuit de regionale economie om meer bij te dragen aan the battle for talent is de marketingstrategie bovendien sterker gericht op het aantrekken van jongere, hoogopgeleide bezoekers uit het buitenland. Onder het motto 'de toerist van vandaag is de kenniswerker van morgen' zijn er samenwerkingen gestart met online reisplatforms, met als doel de toename van de vraag vanuit de individueel reizende cultuurtoerist.

Het Brabantse Van Goghaanbod is in 2018 integraal meegenomen in de volgende collectieve marketingcampagnes:

- Als onderdeel van de Brabantse trade-alliantie. Hierin heeft VisitBrabant de coördinerende rol en wordt Van Gogh als verleider ingezet om ook andere toeristische voorzieningen te etaleren.
- Als onderdeel van Van Gogh Europe: deze samenwerking met Van Gogh Museum, Kröller-Müller Museum en de partners uit Drenthe, België, Frankrijk en Londen heeft zich beperkt tot crosspromotie en de gezamenlijke uitvoering van de social media campagne #FollowVanGogh.
- Als onderdeel van de campagne Brabant is Open van VisitBrabant. Hierin is het Van Goghaanbod samen met de Brabantse attracties en steden onder de aandacht gebracht bij een grote groep influencers en hun volgers en via advertising bij potentiële bezoekers uit Nederland, België en Duitsland.

Educatie

In 2018 is Erfgoed Brabant gestart met de productie van een lespakket voor het basisonderwijs. Het lesmateriaal is eind 2018 op een proefschoon getest en de bevindingen zijn verwerkt in een definitief lesprogramma dat in het nieuwe schooljaar 2019-2020 aan het onderwijs wordt aangeboden.

Vanaf najaar 2019 zal het 'Brabants kwartiertje met Van Gogh' op meerdere basisscholen worden gebruikt en permanent worden opgenomen in het educatieve aanbod van Erfgoed Brabant. Het lesmateriaal wordt in 2019 gebruikt als basis voor de implementatie van lesprogramma's die gekoppeld zijn aan de te vernieuwen Van Gogh Heritage Centers.

Vincent's Tekenlokaal

Het Paleis Raadhuis van Tilburg is vanaf 2018 gesloten voor publiek wegens een grootschalige renovatie. Daarmee is ook Vincent's Tekenlokaal voorlopig niet meer bezoekbaar op die locatie. De Stichting Mommerskwartier Tilburg heeft om die reden de kunsteducatieve voorzieningen van Vincent's Tekenlokaal verplaatst naar de Spoorzone in de stad. Het voormalige tekenlokaal van Vincent is daarmee vooralsnog gesloten. In de loop van 2019 zal duidelijk worden op welke wijze het erfgoed van Van Gogh in de stad Tilburg ontsloten wordt en welke rol de Van Gogh Sites Foundation daarin kan gaan spelen.

In de Brabantse Voetsporen van Vincent van Gogh

Op initiatief van Ronald Peeters en Emy Thorissen heeft uitgeverij Gianotten in 2018 het boek *In de Brabantse Voetsporen van Vincent van Gogh* uitgebracht. De uitgave is gebaseerd op de tentoonstelling die in het kader van het Van Goghjaar in 2015 is georganiseerd in Tilburg. Aan de hand van historisch fotomateriaal wordt een fraai beeld geschetst van de tijd waarin Van Gogh in Brabant leefde.

Jonge vrouwen bij de aardappelloogst in de buurt van Bladel. Fotograaf Victor de Buck, ca. 1886. (Coll. Regionaal Historisch Centrum Eindhoven).

5 Het jaar 2018 in vogelvlucht

Januari

ONDERNEMERSBIJEENKOMSTEN VB
Tijdens de inspiratiesessies van VisitBrabant in februari worden ondernemers geïnformeerd over kansen die het Van Goghergoed biedt.

Maart

2018

VERHUIZING VINCENTS TEKENLOKAAL
In februari verhuist Vincents Tekenlokaal naar een nieuwe locatie in Ontdekstation013 in de Spoorzone in Tilburg. Zondag 4 maart is er een feestelijke opening.

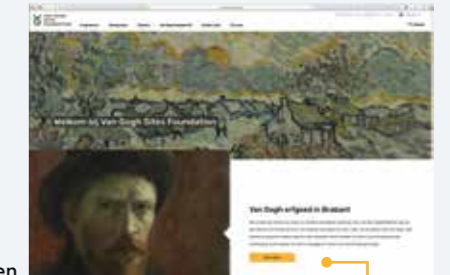
SOENIL LOVES VINCENT
De start van Noord-Brabant, European Region of Gastronomy 2018 wordt gevierd met een Van Gogh diner bereid door sterrenchef Soenil Bahadour in 's-Hertogenbosch.

Februari

ITB BERLIJN
Op de internationale reisbeurs ITB in Berlijn wordt de tentoonstelling Van Gogh's Intimi samen met het erfgoed gepresenteerd aan de reissector.

BRABANT IS OPEN
2-3 juni lancering campagne Brabant is Open: influencers, expats en tour operators ontdekken Van Goghergoed.

VANGOGHERITAGE.COM
Van Gogh Sites Foundation publiceert een eigen website met informatie over het behoud en de ontwikkeling van het van Goghergoed en de monumenten.

VANGOGHBRABANT.COM
Van Gogh Brabant publiceert de nieuwe website gericht op algemeen publiek en potentiële bezoekers. Met meer aandacht voor beeld, storytelling en conversie.

SALON VAN GOGH
Op 30 maart 2018 vindt in de Van Gogh Kerk in Etten-Leur de vierde editie plaats van Salon van Gogh. Presentator Cornald Maas ontvangt spraakmakende gasten rond het thema: 'Brabant als economische, culturele en culinaire topregio'.

BLOG LIEFDE VOOR REIZEN
Uitgebreid blog door Liefde voor reizen Vlaamse markt.

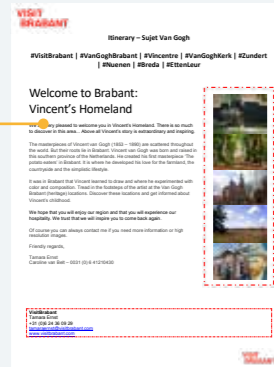

VAN GOGH ZONNEBLOEMEN SCHOEN DOOR SCHOENFABRIEK VAN DRUNEN
Van Drunen Schoenfabriek presenteert de Van Gogh Zonnebloemen schoen, een damesmodel ontworpen in samenwerking met Tomas Snels. Een deel van de opbrengst gaat naar Van Goghergoed.

5 Het jaar 2018 in vogelvlucht

April

ITINERARY INVITATION AU VOYAGE

NATIONAAL TRENDCONGRES TOERISME & VRIJETIJD

Tijdens het Nationaal Trendcongres Toerisme & Vrijetijd presenteert Van Gogh Brabant de investeringsstrategie als business case.

Juli

UITBREIDING COLLECTIE

Het Noordbrabants Museum in 's-Hertogenbosch breidt de eigen collectie Van Gogh schilderijen uit. Credit: Stilleven met flessen en schelp. Vincent van Gogh (1853-1890) herfst 1884, olieverf op doek op paneel, 31,8 x 41,3 cm. Foto: Marjo van de Peppel-Kool Het Noordbrabants Museum, 's-Hertogenbosch.

September

VAN GOGH NATIONAL PARK I.O.

Op 21 juni wordt het in oprichting zijnde Van Gogh Nationaal Park symbolisch gelanceerd door Commissaris van de Koning Wim van de Donk. Tegelijkertijd wordt het officiële startsein gegeven voor de organisatie van de Landschapstriënnale 2020 in dit gebied.

November

100.000STE BEZOEKER ZUNDERT

BIDBOOK OPGELEVERD

VAN GOGH DANS LE BRABANT

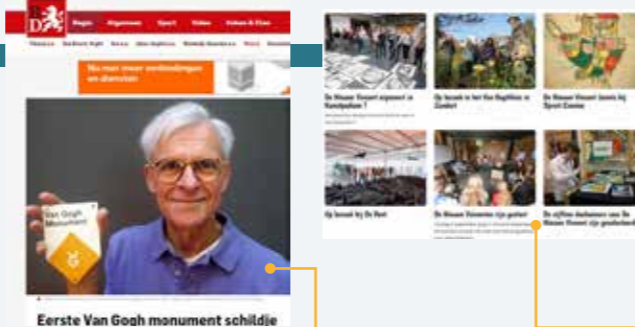

PRESENTATIE BOEK IN DE VOETSPoren

HOLA TOURS

Van Gogh Brabant gaat evenals Efteling een samenwerkingsovereenkomst aan met incoming tour operator Hola Tours.

EERSTE MONUMENTSCHILDJE BIJ OPENING HELVOIRT

In Helvoirt (Gemeente Haaren) wordt bij de opening van het Van Gogh/VVV informatiepunt het eerste monumentschildje uitgereikt aan de heer Grientschnig, eigenaar van de voormalige pastorie waar de familie van Gogh woonde van 1871 tot 1875.

ONTDEK VINCENT TAFEL IN VINCENTRE

Vrienden schenken de Ontdek Vincent tafel aan het Vincentre in Nuenen waarmee bezoekers op interactieve wijze en spelenderwijs meer over Van Gogh te weten komen.

Oktober

TEKENTALENTEN GESELECTEERD

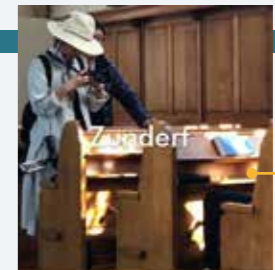
Vanuit de nieuwe locatie in de Tilburgse Spoorzone, zet Vincents Tekenlokaal in op talentontwikkeling met De Nieuwe Vincent. In augustus wordt een serie jonge talenten genomineerd voor de titel. Zij krijgen masterclasses.

ERFGOEDGEDRAGSCODE LAARBEEK

SCHENKING MUTSEN

Op 12 november ontvangen nazaten van de Gordina en Cornelia de Groot, geportretteerd in Van Goghs Meesterwerk 'De aardappeleters' twee bijzondere mutsen. Het is een geschenk aan Van Gogh Brabant door Ans van den Bosch-Dillen die Brabantse poffers en mutsen verzamelt en restaureert.

SHAKE TO WIN

2019

LES GLOBE BLOGEURS

Mei

VAN GOGH EUROPE NETWORK MEETING

Het internationale Van Goghnetwerk Van Gogh Europe komt samen in Saint-Rémy-en-Provence met Frank van den Eijnden als voorzitter.

Juni

RDA KEULEN

Augustus

VAN GOGH ERFGOED IN NOORD-BRABANT ZEKER GESTELD VOOR DE TOEKOMST

Op 24 augustus start Van Gogh Brabant met de uitgifte van vastgoedcertificaten. Gedeputeerde Staten stellen aan Provinciale Staten voor om mee te investeren in de plannen. Voor het eerst werken bedrijfsleven, gemeenten en de Provincie Noord-Brabant zo intensief samen om aankoop, bescherming en uitbreiding van Van Gogh erfgoed te realiseren.

December

Het verpleeghuis
Saint-Paul-de-Mausole in
Saint-Rémy-de-Provence

Samenwerking

6

De Van Gogh Sites Foundation werkt samen met een breed scala aan instellingen. In lijn met de opgave en missie waar de organisatie voor staat, zijn er allianties gesloten met onderwijsinstellingen, natuurorganisaties, overheden, musea en bedrijfsleven. De actieve rol en betrokkenheid van dit netwerk is een voorwaarde voor de realisatie van de ambitieuze plannen van de Foundation.

Van Gogh Europe

Sinds de start van Stichting Van Gogh Europe eind 2011 is Frank van den Eijnden actief als voorzitter van het Europese Van Goghnetwerk. Naast de partners uit Saint-Rémy-de-Provence, Arles, Auvers-sur-Oise, Mons, Drenthe, Kröller-Müller Museum en Van Gogh Museum is in 2018 ook het Van Gogh House in London partner geworden. Vanuit Brabant is naast de Van Gogh Sites Foundation ook Het Noordbrabants Museum deelnemer. In 2018 is besloten om de tijd te nemen voor het bepalen van een nieuwe koers voor de komende jaren. Op basis daarvan zal er in 2019 gekeken worden welke stappen gezet kunnen worden en of er na acht jaar een nieuwe voorzitter benoemd kan worden.

European Cultural Heritage Label

De verwerving van het Europese label is een belangrijke stap voor het borgen van de ambities van de organisatie. Een keurmerk dat het internationale belang van het erfgoed van Vincent van Gogh erkent, vormt een niet mis te verstane onderbouwing van de ambitie het erfgoed aan nieuwe generaties door te geven. In 2018 heeft de Van Gogh Sites Foundation veel tijd geïnvesteerd in de voorbereiding van een aanvraag in samenwerking met Van Gogh Europe. Met inzet van de expertise van Miriam Blott en Rebecca Nelemans is in september 2018 de conceptaanvraag getoetst bij Dutch Culture en Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed.

Met de ondersteuning van deze twee nationale organisaties zou de aanvraag in definitieve vorm doorgestuurd kunnen worden naar de Raad voor Cultuur voor het verkrijgen van een eindadvies richting het ministerie van OC&W. Helaas is de aanvraag op het laatste moment geparkeerd, omdat de partners binnen Van Gogh Europe onvoldoende tijd hebben gehad om de thematische keuzes in de aanvraag voor te leggen aan hun educatieve afdelingen. Afsproken is om de aanvraag eind 2019 opnieuw te agenderen bij Van Gogh Europe.

Van Gogh Development Centre

De samenwerking met het Centre of Expertise for Leisure, Tourism and Hospitality (Celth) die in 2017 van start ging, heeft in 2018 de eerste resultaten opgeleverd. In overleg met Breda University of Applied Sciences is er een onderzoeksproject gedefinieerd om de customer journey op de uitbreidingslocaties in Zundert, Etten-Leur en Nuenen te optimaliseren.

De eerste resultaten van de onderzoeken die door studenten zijn uitgevoerd, zullen begin 2019 worden opgeleverd om als input te dienen voor de verbetering van de bezoekerservaring op de drie locaties. Bovendien wordt er onderzoek verricht naar het maximaliseren van de conversie bij een bezoek aan de dorpskern van de Van Goghgemeenten. In het verleden is aangetoond dat van alle mensen die een gemeente bezoeken vanwege de relatie met Van Gogh, slechts een op de vier een kaartje koopt voor het museum. Betere bewegwijzering, meer zichtbaarheid op informatiedragers op straat en een meer toegankelijke entree moeten bijdragen aan hogere conversie van het potentieel aan betalende Van Goghbezoekers. Medio 2019 worden ook de eerste resultaten verwacht van een uitgebreid emotieonderzoek naar de huidige voorzieningen en de beoogde nieuwe inrichting van de drie locaties. Deze output wordt gebruikt voor de herinrichting.

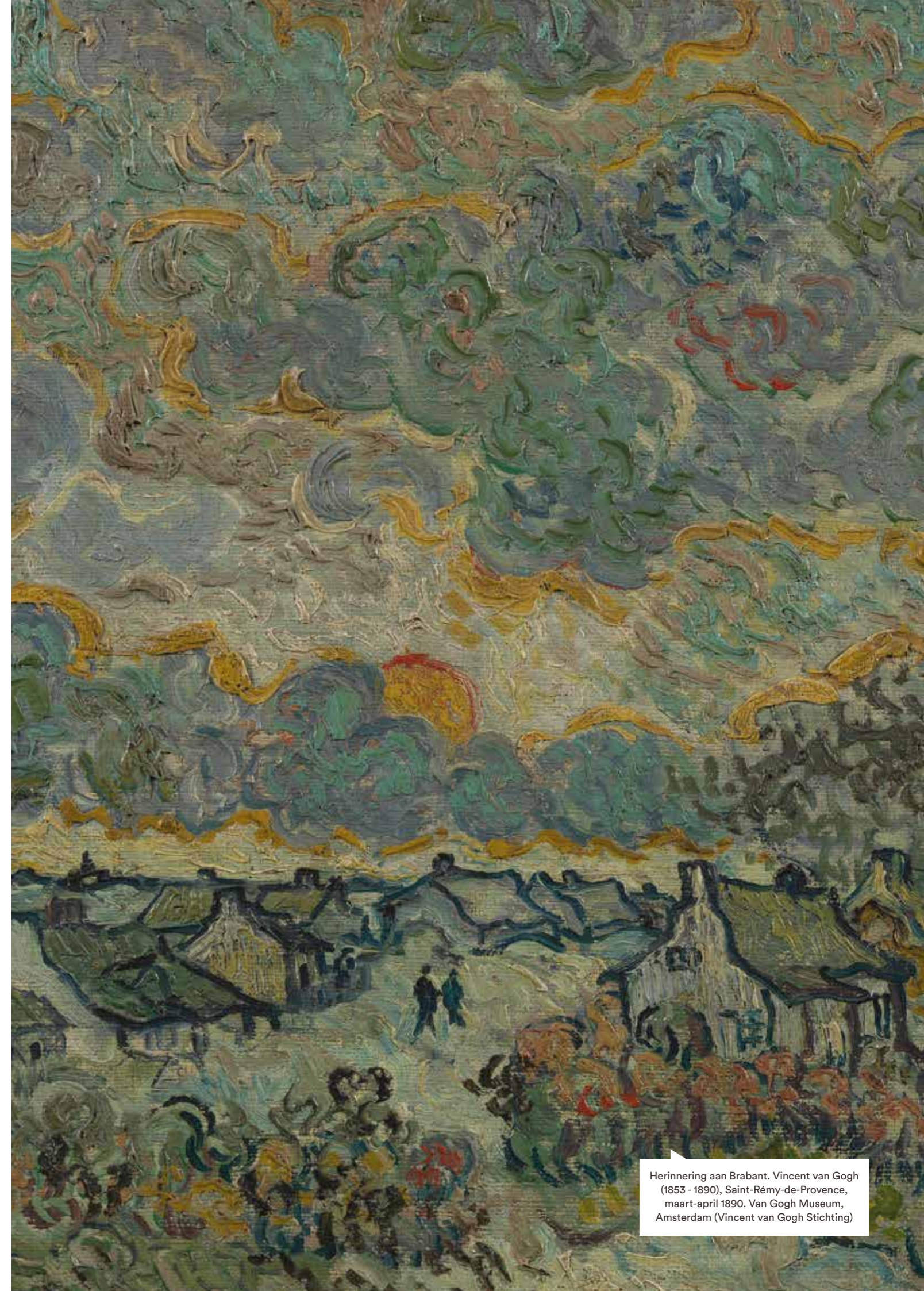
Van Gogh National Park i.o.

Het landelijke gebied tussen en rondom Etten-Leur, Zundert, Helvoirt en Nuenen wordt in de komende jaren een speerpunt van beleid voor het realiseren van enkele grootschalige maatschappelijke en ruimtelijke opgaven. Voor de realisatie van het ambitieuze plan staat het werk en het leven van Vincent Van Gogh als “gids” en referentie centraal.

In 2018 is de organisatiestructuur tot stand gekomen om samen met alle betrokken partners te streven naar de erkenning en oprichting van het Van Gogh National Park in september 2020. De Van Gogh Sites Foundation is bestuurlijk vertegenwoordigd en heeft via de inzet van de directeur in de kerngroep direct invloed op de inhoudelijke koppeling met het erfgoed van Van Gogh en de aansluiting bij de eigen ambities. In de loop van 2019 zal duidelijk worden of het plan werkelijkheid gaat worden en er een permanente samenwerking wordt ingericht met een breed netwerk van organisaties.

Betrokken organisaties Van Gogh National park i.o.

- Gemeente Best
- Gemeente Boxtel
- Gemeente Breda
- Gemeente Dongen
- Gemeente Eindhoven
- Gemeente Etten-Leur
- Gemeente Geldrop-Mierlo
- Gemeente Gilze-Rijen
- Gemeente Goirle
- Gemeente Haaren
- Gemeente Helmond
- Gemeente Heusden
- Gemeente Hilvarenbeek
- Gemeente Laarbeek
- Gemeente Loon op Zand
- Gemeente Meierijstad
- Gemeente Nuenen
- Gemeente Oirschot
- Gemeente Oisterwijk
- Gemeente 's-Hertogenbosch
- Gemeente Sint-Michielsgestel
- Gemeente Son en Breugel
- Gemeente Tilburg
- Gemeente Veldhoven
- Gemeente Vught
- Gemeente Waalre
- Gemeente Waalwijk
- Gemeente Zundert
- Waterschap de Dommel
- Waterschap Aa en Maas
- Waterschap Brabantse Delta
- Brabants Landshap
- Natuurmonumenten
- Staatsbosbeheer
- Stichting Zet
- Zuidelijke Land- en tuinbouworganisatie
- Brabants Particulier Grondbezit
- IVN
- VisitBrabant
- Van Gogh Sites Foundation
- Provincie Noord-Brabant
- Rabobank

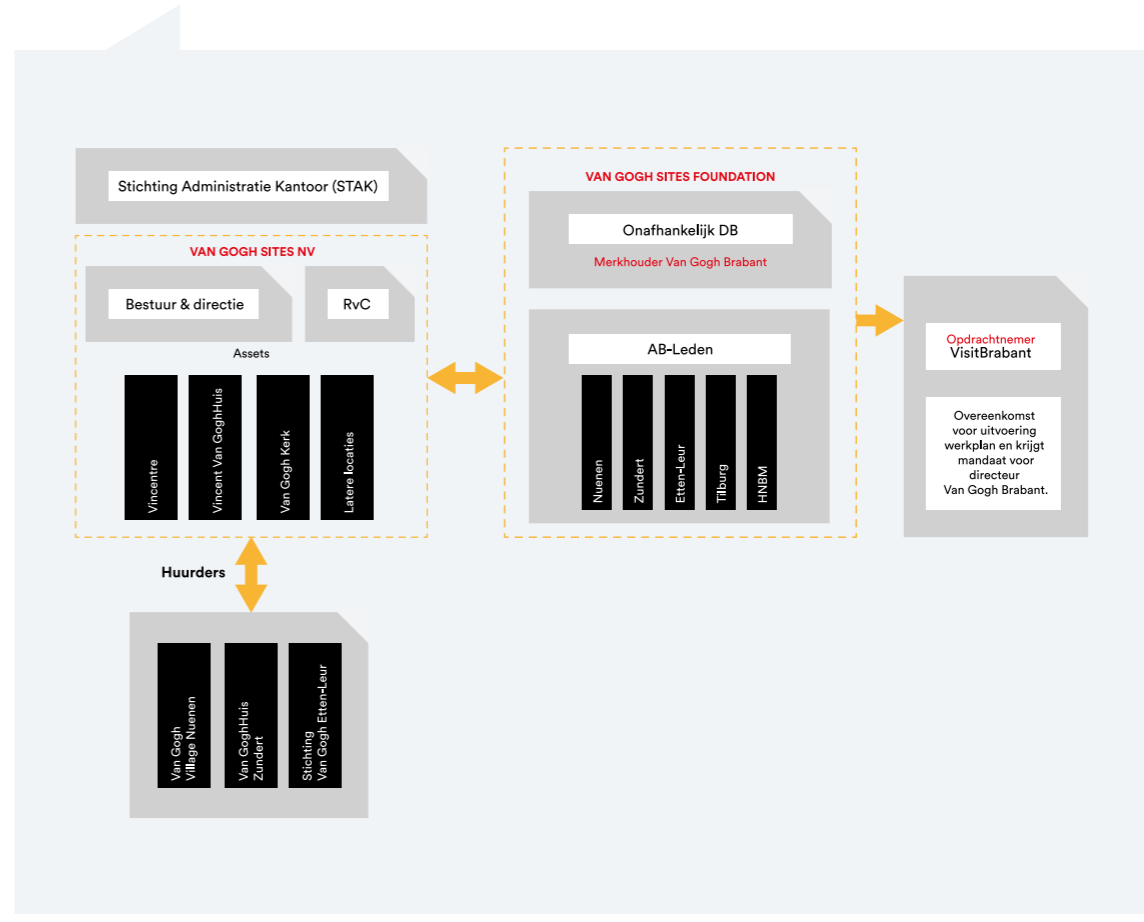
Herinnering aan Brabant. Vincent van Gogh (1853 - 1890), Saint-Rémy-de-Provence, maart-april 1890. Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Stichting)

Opwettense Watermolen
in Nuenen, anno 1765-66

Governance

Het dagelijks bestuur van de Foundation heeft in 2018 acht keer een vergadering gehad waarin de voortgang en de herinrichting van de organisatie zijn besproken. Het Algemeen Bestuur waarin de lokale partners zijn vertegenwoordigd heeft in 2018 vijf vergaderingen gehad. Een hoge frequentie die nodig was voor de fase waarin de organisatie verkeert. De verwachting is dat deze vergaderfrequentie in 2019 wat af zal nemen. De Foundation is de “moederorganisatie” voor het netwerk van lokale organisaties waarbij de Van Gogh Sites NV de uitvoeringsorganisatie is voor de investeringen in het vastgoed en de herinrichting van de locaties.

Van Gogh Sites Foundation

Dagelijks bestuur

Bart de Boer, vice-voorzitter – secretaris

- Voorzitter RvT VisitBrabant
- Voorzitter RvT Eindhoven365
- Voorzitter Leisure Ontwikkel Fonds
- Voorzitter RvC Krediet Unie Brabant
- Lid RvB Terhills (België)
- Directeur DreamPort Leisure Consultants
- Voorzitter Stichting Mappa Mondo Waalre

Bert van der Els, voorzitter

- Lid RvC PSV
- Voorzitter Brabant-C
- Voorzitter Mfonds
- Voorzitter RvC Airport Eindhoven NV
- Voorzitter RvT De Kazerne Eindhoven
- Voorzitter RvT De Verkadefabriek
- Voorzitter Spark
- Oud bestuursvoorzitter bij Heijmans NV

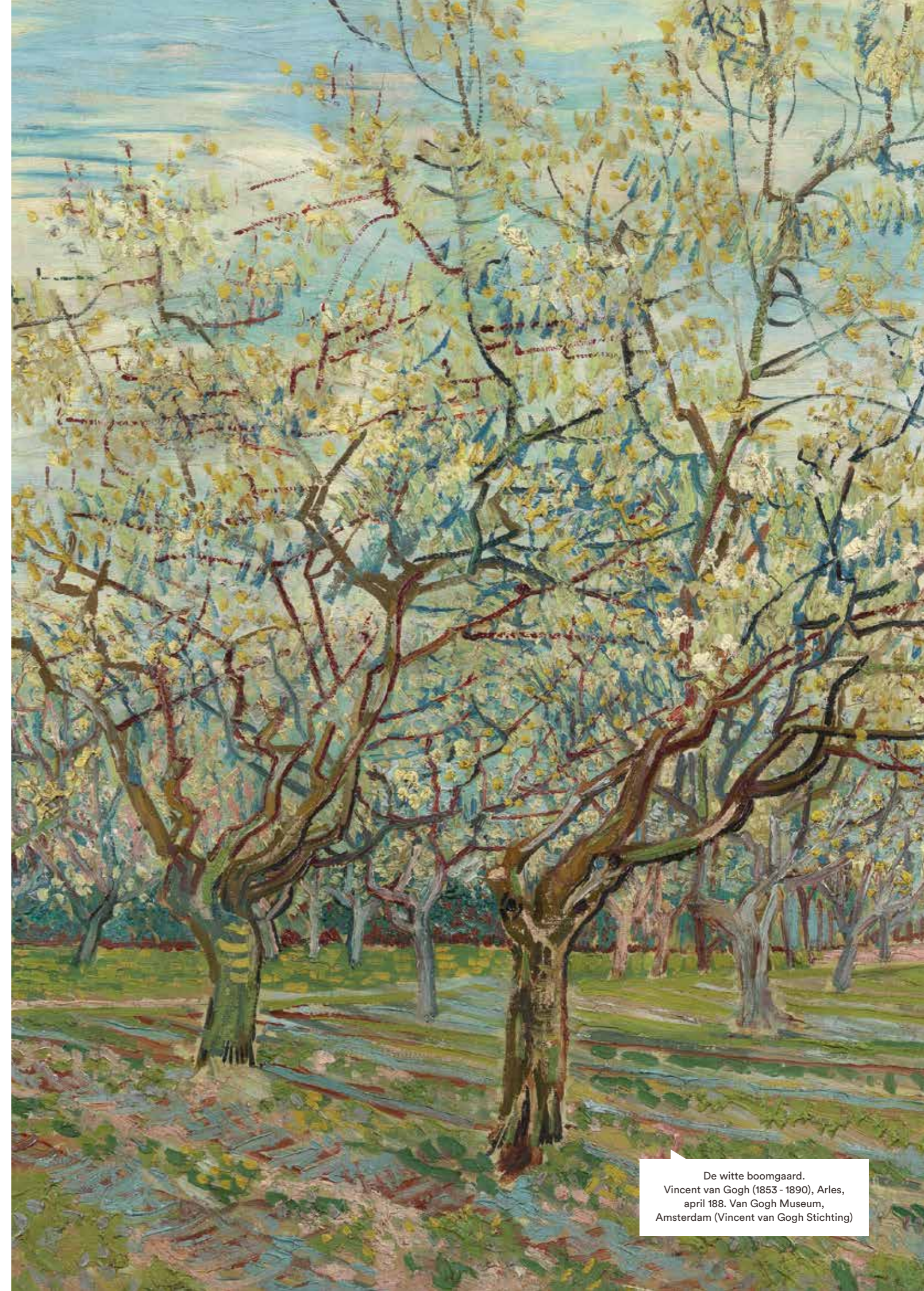
David Lauwen, penningmeester

- CFO Boswellia Groep
- Directeur Het Creatief Kapitaal
- Vice-voorzitter RvT Omroepvereniging BNN-VARA
- RvC Bouwvereniging Woonmeij
- Lid RvT Social Label

Algemeen bestuur

Lizan van Aert

- Bestuurslid Lizan van Aert
- Belastingadviseur/eigenaar Livas Belastingadviezen & Consultancy:
- Holding Liva B.V. Directeur/eigenaar
- Penningmeester St. Van Gogh & Zundert
- Penningmeester St. Leergeld Noord-West Brabant
- Penningmeester St. Woonzorg Etten-Leur
- Penningmeester St. Betti Foundation
- Penningmeester St. Rinus Blom Foundation
- Secretaris St. Steunfonds Kruisver. Rijsbergen e.o.

De witte boomgaard.
Vincent van Gogh (1853 - 1890), Arles,
april 1888. Van Gogh Museum,
Amsterdam (Vincent van Gogh Stichting)

Lex Besselink

- Voorzitter Raad van Commissarissen REWIN (West-Brabantse ontwikkelingsmaatschappij)
- Lid Raad van Toezicht NLR (Nationaal Lucht- en Ruimtevaart Center)
- Voorzitter Strategische Adviesraad TNO DSS (Defence, Safety and Security)
- Voorzitter Bestuur World Class Maintenance
- Lid Arbitragecommissie voor Handel en Metaalnijverheid
- Lid algemeen bestuur Brabants Landschap
- Voorzitter Oorlogsmuseum Overloon
- Voorzitter stichting Vincent van Gogh Etten-Leur

Gert-Jan de Graaf

- Directeur Regionaal Archief Tilburg
- Directeur Stadsmuseum Tilburg
- Directeur Dino4 bv
- Directeur G.J.M. de Graaf Managementadvies BV
- Voorzitter Stichting Leerstoel Textiel

Linda Jansen

- Adjunct-directeur Het Noordbrabants Museum
- Bestuurslid Museum Plus Bus

Jan Kees Lemkes

- Voorzitter Stichting Van Gogh Village Nuenen
- Voorzitter Stichting Van Gogh Experience Nuenen
- Secretaris Centrum Management Nuenen
- Voorzitter Voedselbank Nuenen

Directeur

Frank van den Eijnden

Marketing

Pierre van Damme (VisitBrabant)
Justine de Jong (VisitBrabant)

Inhoudelijk team

Helewise Berger
Ron Dirven
Rebecca Nelemans

Operationeel team

Ron Dirven (Vincent Van GoghHuis)
Simone van der Heijden (Vincentre)
Marketingteam (Het Noordbrabants Museum)
Luci de Weert (Van Gogh Kerk)
Jojanneke van Zandwijk (Vincent's Tekenlokaal)

Van Gogh Sites NV

Raad van Commissarissen

Bart de Boer
Bert van der Els

Directeur

Simone van der Heiden

Kwartiermaker vastgoed

Henri Smits

Stichting Administratiekantoor Van Gogh Vastgoed (STAK)

Bestuurder

Jan van Hout

8 Jaarrekening

8.1 Balans per 31 december 2018

	2018		2017	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Vaste activa				
Vlottende activa				
Vorderingen				
Belastingen en premies sociale verzekeringen	36.750		0	
Overige vorderingen en overlopende activa	<u>61.011</u>		<u>8</u>	
		97.761		8
Liquide middelen		34.315		13.869
		<u>132.076</u>		<u>13.877</u>
PASSIVA				
Vermogen				
Algemene reserve	6.290		13.877	
Bestemmingsfonds	<u>36.000</u>		<u>0</u>	
		42.290		13.877
Kortlopende schulden				
Overige schulden en overlopende passiva		89.786		0
		<u>132.076</u>		<u>13.877</u>

8.2 Staat van baten en lasten over 2018

	Werkelijk 2018	Begroting 2018	Werkelijk 2017
	€	€	€
Overige bedrijfsopbrengsten	556.184	620.000	1.940
Personeelskosten	237.256	213.000	0
Overige bedrijfskosten	290.523	407.000	150
Som der bedrijfslasten	<u>527.779</u>	<u>620.000</u>	<u>150</u>
Bedrijfsresultaat	28.405	0	1.790
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	8	0	8
Totaal Resultaat	<u>28.413</u>	<u>0</u>	<u>1.798</u>

8.3 Toelichting op de balans

	2018	2017	
	€	€	
Belastingen en premies sociale verzekeringen			
Omzetbelasting	<u>36.750</u>	<u>0</u>	
Overige vorderingen en overlopende activa			
Van Gogh Vastgoed N.V.	50.000	0	
Vordering uit certificaten	11.011	0	
Rente bank	<u>0</u>	<u>8</u>	
	<u>61.011</u>	<u>8</u>	
Liquide middelen			
Rabobank	<u>34.315</u>	<u>13.869</u>	
De liquide middelen staan ter vrije beschikking.			
Vermogen			
In onderstaand overzicht is het verloop van het vermogen weergegeven.			
	Algemene reserve	Bestemming: fonds	Totaal
	€	€	€
Stand per 1 januari 2018	13.877	0	13.877
Aandeel in resultaat boekjaar	-7.587	36.000	28.413
Stand per 31 december 2018	<u>6.290</u>	<u>36.000</u>	<u>42.290</u>
Toevoeging aan de algemene reserve (7.587)			
Toevoeging aan bestemmingfonds 36.000			

Overige schulden en overlopende passiva

	2018	2017
	€	€
Nog te ontvangen facturen	81.750	0
Nog te betalen accountantskosten	8.000	0
Overlopende passiva	36	0
	<u>89.786</u>	<u>0</u>

8.4 Toelichting op de staat van baten en lasten**Overige bedrijfsopbrengsten**

	2018	2017
	€	€
Subsidie	500.000	0
Scheningen verbonden aan certificaat opbrengsten Salon van Gogh	36.000	0
Bijdrage Visit Brabant	8.873	0
Overige bedrijfsopbrengsten	8.769	0
Donaties	1.622	0
	<u>920</u>	<u>1.940</u>
	<u>556.184</u>	<u>1.940</u>

Personeelskosten

	2018	2017
	€	€
Doorberekende loonkosten	<u>237.256</u>	<u>0</u>

Doorberekende loonkosten

	2018	2017
	€	€
Directie/Management	128.370	0
Marketingmedewerkers	81.825	0
Operationele ondersteuning	21.473	0
Pers en influencers	5.588	0
	<u>237.256</u>	<u>0</u>

Overige bedrijfskosten

	2018	2017
	€	€
Overige personeelskosten	58.589	0
Verkoopkosten	138.570	0
Kantoorkosten	37.387	0
Algemene kosten	55.977	150
	<u>290.523</u>	<u>150</u>

Overige personeelskosten

	2018	2017
	€	€
Diensten door derden	58.107	0
Kantinekosten	482	0
	<u>58.589</u>	<u>0</u>

Verkoopkosten

	2018	2017
	€	€
Reclame- en advertentiekosten	113.242	0
Beurskosten	15.645	0
Reis- en verblijfkosten	9.683	0
	<u>138.570</u>	<u>0</u>

Kantoorkosten

	2018	2017
	€	€
Kosten automatisering	25.169	0
Porti	139	0
Kantoorbenodigdheden	79	0
Overige kantoorkosten	12.000	0
	<u>37.387</u>	<u>0</u>

Algemene kosten

	2018	2017
	€	€
Advieskosten	14.046	0
Abonnementen en contributies	9.006	0
Accountantskosten	8.000	0
Bankkosten	140	150
Overige algemene kosten	3.385	0
	<u>34.577</u>	<u>150</u>
Doorberekende algemene kosten	<u>21.400</u>	<u>0</u>
	55.977	150

Van Gogh Brabant heeft veel te danken aan een team van zo'n driehonderd vrijwilligers verspreid over de verschillende Van Goghlocaties. Een groot aantal daarvan poseert hier tijdens een informatieve en onderhoudende vrijwilligersbijeenkomst in Oisterwijk.

Colofon

Jaarverslag 2018 Van Gogh Sites Foundation

Dit jaarverslag is gepubliceerd door Van Gogh Sites Foundation. Daarbij is dankbaar gebruikgemaakt van beeldmateriaal van derden met zorgvuldige bronvermelding, waar beschikbaar. Van dit jaarverslag is een kleine oplage gedrukt. Het digitale bestand is gepubliceerd op de websites van de Van Gogh Sites Foundation. Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend. Opmerkingen of vragen bij deze publicatie graag richten aan info@vangoghbrabant.com.

Vormgeving: tomas concept & creation

Veld met klaprozen

**“ En het Brabant dat men gedroomd heeft,
daar komt de werkelijkheid hier soms al
heel dichtbij.”**

Brief 446 - Nuenen, 15 mei 1884

De Van Gogh Sites Foundation zet zich in voor het behoud en de ontwikkeling van het Van Gogherfgoed. De Foundation wil de maatschappelijke en economische betekenis van het erfgoed vergroten met tentoonstellingen, educatieve programma's in en rondom de Van Gogh Monumenten. Daarbij staat het levensverhaal van de schilder en relevantie ervan voor huidige en toekomstige generaties centraal. De Van Gogh Sites Foundation is de organisatie achter de Van Gogh Heritage Centres, Van Gogh Sites NV, Van Gogh Quality Label en bestemmingslabel Van Gogh Brabant. De Foundation werkt nauw samen met de Europese Van Goghmusea en -erfgoedlocaties, verenigd in Van Gogh Europe.